

Dnešní pohled letmých nahlédnutí do světa čs. výplatních otisků let 1946 - 1992 (Československo, výplatní razítko ve tvaru zoubkovaného obdélníku) zaměřím na Slovensko, do Trenčína. Bude se týkat národního podniku TOS (Továrny obráběcích strojů), významného strojírenského podniku na Slovensku, nyní TRENS SK A. S.

V roce 1937 česká společnost Walter přesunula výrobu leteckých motorů na Slovensko do Trenčína. Původní záměry bohužel překazily události koncem 30. a na začátku 40. let politické poměry a II. světová válka.

Později továrnu provozovala Škoda po hlavičkou továrna OMNIA - Strojírny a automechanici vyrábějící zemědělská zařízení, plnicí automaty, kuchyňské roboty atd. (1946). Rok 1951 přinesl změnu začlenění do Strojírenského národního podniku v Dubnici nad Váhom. V roce 1951 výrobní sortiment byl rozšířen o soustruhy a v roce 1962 o obráběcí stroje. Subjekt od roku 1953 fungoval pod názvem Strojárne 9. května a opět se stal součástí dubnické továrny - Strojírenských a hutnických závodů. V roce 1963 vznikl subjekt TOS - Továrny obráběcích strojů., národní podnik. Jeden čas se subjekt jmenoval Továrny strojírenské techniky (80. léta), aby se později opět nazýval TOS. koncernový podnik Později se přetransformoval na akciovku a dnes existuje pod názvem TRENS SK A. S. Organizačních změn bylo v tomto případě víc než dost.

I sféra vyplácení zásilek měla zajímavý vývoj, který nám zachytily výplatní otisky. Tyto otisky patří mezi zlatý fond výplatního otiskářství, hlavně z důvodů změn otisku, a to nejen díky měnícím se názvům subjektu.

MODRÝ OTISK s němým denním razítkem (bez názvu pošty)

Prvním výplatním strojem uživatele TOS byl stroj typu B Francotyp - otisk FR 8h - 4m.

Otisk s datem 19. 6. 1975 (RR)

Otisk potěšil sběratelskou obec díky dvěma skutečnostem. Jednak se objevil neschválený modrý otisk díky tomu, že uživatel dočerpал zásoby předepsané červené barvy a novou neobdržel, tak si vypomohl modrou razítkovací barvou. Další anomálií bylo němé denní razítko. Z důvodu fyzického zastarání výplatního stroje, který byl již za zenitem svých úspěšných dní, došlo k vypadnutí názvu pošty TRENČÍN 1 z mezikruží denního razítka. Pošta většinou nedoplňovala tuto skutečnost svým denním razítkem.

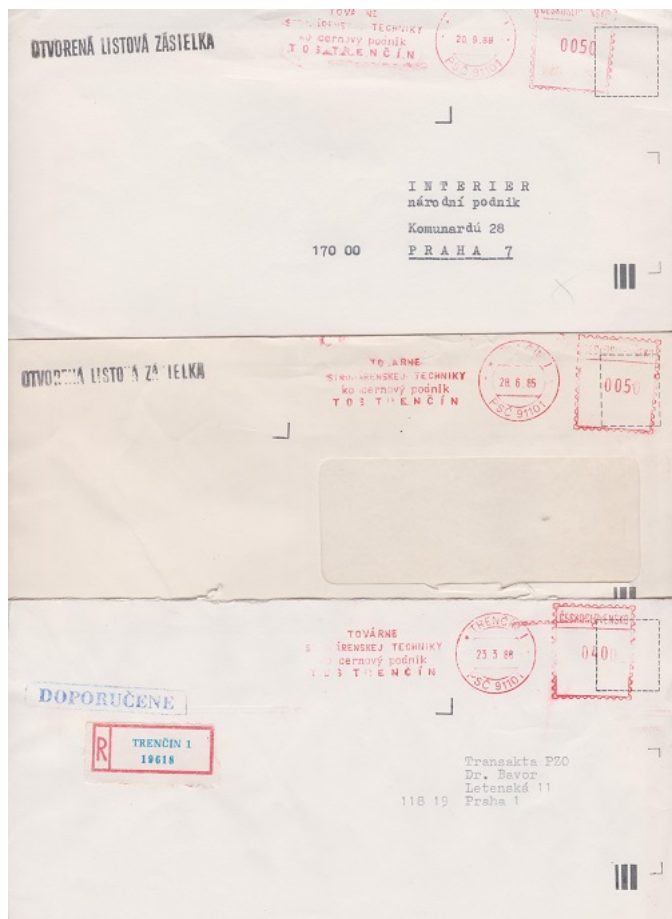
ČERVENÝ OTISK s typy písmen z psacího stroje v denním razítku

Dalším zajímavým otiskem je otisk již v předepsané červené barvě, ale nedostatek chybějícího názvu dohlédací pošty tRENČÍN 1. byl překonán nápadem zasadit do dnešního razítka název pošty Isožený z typu psacího stroje. Sběrka dokládá použití tohoto otisku v období od - 14. 23. 1977 - 3. 8. 1981 - (R). Tento případ je velmi ojedinělý.

ČERVENÝ OTISK se změnou soustavou výplatního stroje (nově Postalia), novým označením a zasazením PSČ v dolní části mezikruží (atypické proti předpisům, navíc s nepožadovaným nápisem PSČ)

Otisky subjektu Továrne strojárenskej techniky n.p. (TOS Trenčín) v období - 28. 6. 1985 (vysoké a úzké číslice data denního razítka) až 20. 9. 1988 - (nízké a široké číslice data denního razítka). Dalších několik zajímavostí, otisky s atypickou polohou a formou denního razítka si zaslouží též jedno "R".

ČERVENÝ OTISK se změněným označením, soustava Postalia

Otisk používaný v období: - 27. 4. 1990 - 12. 6. 1990 -

Opět má uživatel název TOS Trenčín, nově štátny podnik. Atypické PSČ v denním razítku zůstává (R).

TOS TRENCÍN

štátny podnik

911 32 Trenčín

0100

TRANSAKTA
Lekná 11

118 19 PRAHA 1

TOS TRENCÍN

štátny podnik

911 32 Trenčín

0100

TRANSAKTA

Ing. Franěk

Letenák 11

118 19 PRAHA 1

TOS TRENCÍN

štátny podnik

911 32 Trenčín

0100

TRANSAKTA
Letenák 11

118 19 PRAHA 1